

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

III. évfolyam, 7. szám, 2001. június. Ára szabadeladásban: 3000 lej, megrendelőknek 2500 lej

Kommunista jellegű mozgalmak, események Lovétén

2. rész

- folytatás előző számunkból -

Ezen rövid történelmi visszpillantás után, melyet szükségesnek tartok a továbbiak jobb megértéséhez, térjünk vissza Lovéte kérdéséhez. Tudomásom szerint az első világháborúig Lovétére a szocialista-kommunista eszmék csirái csak a lövétei bányászok révén jutottak el, és pedig a bányászok által létrehozott alkalmi önszegélyző pénztárakon és a szakszervezeteken keresztül. Az igazi szocialista-kommunista eszmék csak az oroszországi, majd a magyarországi polgári demokratikus és nacionalista forradalom hatására jelentek meg. Az eszmét hirdető és azt "megvalósítani" akaró úgynevezett szocialisták (kommunisták) nyilvánvalóan nem tudták

(folytatás a 4. oldalon)

A Helyi Tanács munkájáról

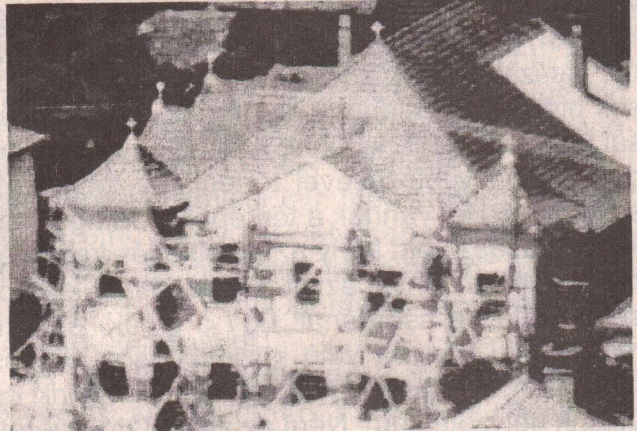
Erről a területről is szeretnénk folyamatosan tájékoztatni tisztelt olvasóinkat. Azt hiszem, hogy erre van is igény, hiszen mindannyiunk érdeke, hogy tájékozott legyen a lakosság a helyi közigazgatást illetően. Ugyanakkor a Tanács működésére vonatkozó törvény előírja, hogy a gyűlések nyilvánosak kell legyenek. Na mármost, még idáig nem volt rá példa, hogy valaki érdeklődésből megjelent volna egy-egy tanácsgyűlésen, így a Lovétei Kiáltó felvállalta, hogy megjelenteti a Tanács munkáiról készült cikkeket, ha valamelyik tanácsstag megírja. Hogyha ez nem történik meg, mint ahogy eddig sem, akkor a Lovétei Kiáltó részéről részt veszek a gyűléseken, a lakosság tájékoztatása érdekében.

A legutóbbi gyűlés, a júniusi, amelynek soros elnöke Lázár Ignác független tanácsos volt, mindössze két fontosabb napirendi pontot tartalmazott, valamint a különféle kéréseket. Első napirendi pontként a Lovétei Székely Mózes Általános Iskola évi költségvetésének megvitatása és jóváhagyása szerepelt.

(folytatás a 3. oldalon)

Új ruhát kapott a Népház

A polgármestertől érdeklődtem arról, hogyan sikerült felújítani a Népházat. Érdeklődésemre elmondta, hogy mivel már több esetben egy keveset javítottak rajta, ami legtöbbször nyomtalanul el is tűnt, most úgy képzelték, hogy egy olyan külső feljavítást kell végezni, ami, ha a lakosság is

vigyáz rá, akkor legalább 15-20 évig állja az időjárás viszontagságait. Így az idei költségvetésből 50.000.000 lejt elkülönítettek a felújításra. Ez a keret sajnos nem volt elég, mert előre nem látott anyagi költségek jelentkeztek,

Cikkcakkos csordacsapás

A kora tavaszon nagy lendülettel indult meg a régi csordacsapás helyreállítása. Idős emberek mentek ki az Agyagas oldalába azzal a céllal, hogy visszaemlékezésük szerint megmutassák, hol is volt a magántulajdon és a közbirtokossági terület, vagyis a legelő közti határ. Ki is jelölték és a polgármesteri hivatal rendelkezett a kerítések áthelyezése érdekében. A törvénytisztelő jóindulatú emberek egy kicsit gyanakodva, de hozzáfogtak a kerítések áthelyezéséhez. Reménykedtek abban, hogy hátha nálunk, Lovétén is kezdenek a dolgok a többség javára és akarat szerint történni, de sajnos csalódtak.

(folytatás a 2. oldalon)

Cikkcakkos csordcsapás

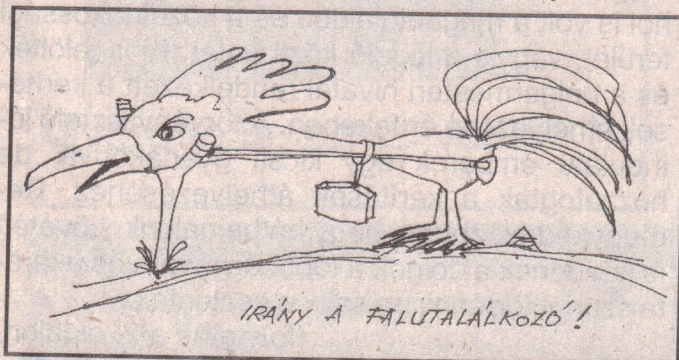
(folytatás az első oldalról)

Mielőtt tovább mennék, egy kis történetet szeretnék elmondani. Amikor az 1940-es évek végén a kommunista hatalom átvette a vezetést, elhatározták, hogy azoknak a lövétei lakosoknak, akik egy bizonyos mennyiségnél kevesebb földtulajdonnal rendelkeztek, kiegészítik a közbirtokossági területből. Ki is mérték Vargyasláza felső feléből és az Ángyosból. Az intézkedés ellen Bukarestben pert indítottak. Megkérdeztem az elnököt: "Sógor, (a felesége testvér volt édesapámmal), nem félnék a fekete autótól?" A válasz rövid volt és határozott: "Félünk, vagy nem félünk, nekünk erkölcsi kötelességünk választóinkkal szemben minden talpalatnyi terület megvédése az utókor számára."

Most, amikor annyi politikai küzdelem után újból visszakerültek a legelők a jogos tulajdonosok birtokába, valahogy az öregek gondolkozását is tovább kellene vinni. Ami az említett csordacsapás kivitelezésével történt, az több mint sajnálatos. Hol vannak a térképek? Ott egy széles útszakasz volt, mely az emelkedés kezdeténél V alakban kinyílt azzal a céllal, hogy lehetőséget adjon a csordának úgy a legelő északi, mint a déli irányba való közlekedésre. Sajnos nem jobb a községi gyalogjáró ösvényeink és útjaink helyzete sem. Nem az állapotáról szeretnék említést tenni, hanem azon tényről, hogy az utakon közlekedő járművek méretei növekednek, és az utak keskenyednek úgy a község belterületében, mint a külterületeken.

Egy dolgról nem volna szabad megfeledkezni! Lövéteinek van egy tiszteletre méltó múltja, van egy jelene és kell legyen egy jövője is! A jövő megélhetőségének egyik fő bázisa az állattenyésztés kell hogy legyen. Éppen ezért falutelepítő őseink által kijelölt és több száz évig megőrzött útjainkat nem volna szabad ilyen felelőtlen módon feladni vagy megcsonkítani.

✍ Silye István

Rendhagyó pedagógiai lexikon

- bevezető -

Annyiban lesz rendhagyó a beígért lexikon, hogy itt nem az ábécé-sorrend lesz a döntő, hanem az általam felállított fontossági sorrend. Bizonyos pedagógiai fogalmak és ezek összefüggéseinek magyarázatára fogok törekedni. Nemcsak óvodai problémákra gondoltam.

Miért a lexikon?

Nehéz dolga van a mai szülőnek. Gyermekének nevelésében alig segítik saját gyermekkorának emlékei, hiszen a mai gyermekek annyira mások, mint mi, szülők annak idején. Hogyne lennének mások, amikor megváltozott körülöttünk a világ. Másként éli a család az életét, kevesebb a családban töltött idő. Az eszközök is megváltoztak, amelyek a világ eseményeit közvetítik. Ma már a kisgyermek tájékozottsága is sokkal szélesebb körű. Különösen az teszi nehezzé e nevelést, hogy nem a mai, átalakulóban lévő világ, hanem a holnap számára nevelünk, amelyben a gyermek majd élni fog és amelyben majd meg kell találnia a helyét. Szülőként nem tapadhatunk a múlthoz, a jövőbe kell tekintenünk, nem hivatkozhatunk arra, ahogyan minket neveltek.

A mai szülőket megzavarhatják a modernség félreértett szólamai, a gyermekek jogainak emlegetése és tiszteletben tartása. Sokan töprengenek azon, igazuk van-e abban, ahogyan felfogják a nevelést, nem viszonyulnak-e túl szigorúan vagy túl engedékenyen, vannak szülők, akik csak barátai akarnak lenni gyermeküknek, holott neki szülőre is szüksége van, egyik sem pótolhatja a másikat.

A szülő gyakran elbizonytalanodik, ezt a gyermek észreveszi és sokszor vissza is él vele. Azt gondolja: ha akarom, megteszem, amit elvárnak tőlem, de ha nem teszem meg, vagy elodázom, akkor sincs semmi baj. Ilyenkor nehezen megoldható feladat elé kerülnek a szülők. E feladatok megoldásában segíthet a következő cikksorozat (minden kioktatási szándék távol áll tőlem). Talán abban segíthet, hogy a gyermeket jobban megismerhesük, de az adott esetekben a szülő maga kell válogasson a megoldásokban.

Szó lesz az óvodai, iskolai problémákról, a nehezen nevelhető gyerekekről, fogyatékoságokról, az iskolakezdés nehézségeiről stb.

(folytatás az 5. oldalon)

(folytatás a 3. oldalon)

Új ruhát kapott a Népház

(folytatás az első oldalról)

Így még 7.000.000 lejjel túllépték az 50.000.000 lejes keretet. Hangsúlyozottan kiemelte, hogy nem a fizetések, hanem az anyagi költségek miatt lépték túl az előre tervezett pénzüsszeget.

A munkálat kivitelezőjéről is érdeklődtem, ugyanis eddig elég gyakori volt az, hogy az ilyen jellegű munkálatokat más települések lakóival végeztették el, így a kifizetett munkadíj soha nem a lövétei emberek zsebébe került. Mint kiderült, ha a polgármesteri hivatal nem ragaszkodott volna ahhoz, hogy lövétei emberek végezzék el ezt a munkát, akkor más-képpen állna a dolog, mert a munkálat meghirdetése után senki nem jelentkezett annak elvégzésére. Így a polgármester úr úgy döntött, hogy megkeresi Ferencz Károly vállalkozót és felkéri a munkálat elvégzésére. Szerencsére ő ezt el is vállalta. Fontosnak tartom kiemelni azt a tényt, hogy a munkálatokban résztvevő fizetett személyek mindenike két napot közmunkaként dolgozott a kivitelezésben. Ezek az emberek napi 200.000 lejért dolgoztak a mestereken kívül, akik napi 250.000 lejt kaptak. Ezen személyeken kívül még a következő emberek dolgoztak díjmentesen a Népház felújításában (az esetleges névkimaradásért elnézést kérünk): Márton István (Kögyakra), György Levente, György Ferenc, Lázár Csaba (Miska), Pál Lajos (Pósfalu), Márton Endre, Pál Ignác, Kolozsi Zoltán (Barcnai), Pál Emil, Égei István, Györgylőrinc Zoltán, Demeter Mihály, András András, Mihály Márton, Orbán Sándor. Ezen személyeken kívül még Lázár Levente és Ferencz Árpád vállalták, hogy a konyha belső rendbetételének munkálatait díjmentesen elvégzik.

Köszönjük mindenkinek, aki segített abban, hogy Lövéte központja ne egy lepusztult faluképet nyújtson.

✍ **L.L. Tamás****Vicc**

Két skót járja az erdőt. Az egyikre rájön a szükség, elvonul hát egy fa mögé. Pár perc múlva kiszól a barátjának:

- Te, van nálad egy kis papír?

- Ugyan már - szól vissza a barátja -, ne légy olyan fukar, hagyd ott!

A Helyi Tanács munkájáról

(folytatás az első oldalról)

Ennek értelmében a bevételi részre 2.550.000.000 lej van tervezve, melyből 106.308.000 lej a helyi költségvetésből és 2.443.692.000 lej az áruforgalmi adóból viszszaosztott összeg. Kiadási részen 2.550.000.000 lej szerepel, melyből az óvodák működtetésére 724.400.000 lej, az iskolák működtetésére pedig 1.825.600.000 lej van előirányozva. Ezek az összegek magukban foglalják mind a személyi (2.371.389.000 lej), mind az anyagi (172.466.000 lej) költségeket, valamint ösztöndíjakra is van betervezve 6.145.000 lej. Az iskola költségvetés-tervezését a Tanács jóváhagyta.

Második pontként szerepelt a Helyi Tanács áruforgalmi adó (ÁFA) fizetési köteletségének megállapítása. Ezen nagyot nem volt mit megvitatni, ugyanis ezt mostantól törvény írja elő, hogy ha a bérbeadásokból származó jövedelem meghaladja az évi 50 millió lejt, akkor a megvalósított jövedelem után áruforgalmi adót kell fizetni. A Lövétei Helyi Tanács már ezidáig túlhaladta az 50 millió lejes határt, így nincs más mit tenni, mint tudomásul venni az ÁFA fizetési köteleiséget.

A különfélék közt került sor Török Sándor kérésére, miszerint egy zöldség-gyümölcs üzletet szeretne működtetni. A Tanács ezt jóváhagyta. Utána rátért András Lehel kérésére, aki az ács-famegmunkálást családi vállalkozás formájában szeretné folytatni. Erre az engedélyt ő is megkapta a Tanácstól.

Most következett a Márton Albert és Bugja Antal közti nézeteltérésről szóló kérés megvitatása. A peres ügyet a Tanács tudomásul vette, de nincs amit szóljon hozzá. Az ilyenfajta nézeteltérésekbe a Tanácsnak nincs beleszólása, ugyanakkor már nem léteznek a békéltető bizottságok sem. Tehát hogyha valaki nem tudja józan ésszel és szép szóval egymás közt megoldani az ilyen kérdéseket, akkor már csak a törvényszék marad.

Legutoljára, örök témaként a Községi Könyvtárban felmerült könyvhiány kérdése maradt. A Tanács jóváhagyta a még mindig hiányként szereplő 190 kötetnek a leírását, a helyettesítés feltétele mellett. Ilyenformán véglegesnek tekinthető az állomány átadása-átvétele, ami már úgy másfél éve húzódott-vonódott.

✍ **Sorbán József**

Kommunista jellegű ...

(folytatás az első oldalról)

(nem is tudhatták) mi is a szocializmus, a kommunizmus. Ők a pillanatnyi gazdasági nehézségeiket szertették volna megoldani. Az ideológia hiányát mutatja az a még sokkal későbbi hiedelmük is, hogy a szocializmusban, kommunizmusban mindenki egyforma, nem kell dolgozni és ha kell is csak keveset és mégis jól élnek az emberek, hogy Jézus volt az első kommunista stb. ...

A polgári demokratikus forradalom Lövétén 1918. október 31-én robbant ki. Ezt megelőzően Szentkeresztbányán a munkások elkergették a gyár igazgatóját. A szentkeresztbányai események példáját követve Lövétén elűzték a csendőröket, a jegyzőt és a papot, majd egy sópástyai bányász (akinek a nevét sajnos elfelejtettem) vezetésével nagy felvonulást tartottak. A felvonulásban főleg bányászok vettek részt, de a felvonulók között voltak más elégedetlen egyének is. A forradalom kitörésének okai (ugyanúgy mint máshol) a háború okozta általános elégedetlenség, éhínség, a hadi segélyek nem fizetése, a háború idején a gyárosok, nagykereskedők, bankárok, földbirtokosok meggazdagodása és fokozódó kizsákmányolás voltak. Ez magyarázza a felbőszült tömegek magatartását az előbb felsoroltakkal szemben. Mivel Lövétén nem voltak gyárosok, bankárok, nagykereskedők és földbirtokosok, irányult a forradalmárok haragja az állami szervek ellen, akiknek közül lehetett a hadi segélyek nem fizetéséhez, a katonai felmentésekhez stb. ...

Miután a román hadsereg bevonult Erdélynek a Lövétét magába foglaló részébe és bevezették a román adminisztrációt, az 1918. októberi eseményekhez hasonló események a hatóságok szigorú megtorló intézkedései miatt megszűntek. Ez persze nem jelenti azt, hogy a forradalomban résztvevők (főleg bányászok) a szentkeresztbányai munkásokkal együtt nem próbálkoztak sztrájkokkal elégedetlenségüket kifejezni nehéz helyzetük miatt. A lövétei bányászoknak önálló forradalmi szervezetük viszonylag későn, 1940 első felében alakult meg, ez volt a szakszervezetek helyi csoportja.

1940 és 1944 között a szentkeresztbányai vállalat a hozzátartozó lövétei bányákkal együtt a magyar részvényjog szellemének megfelelően működött, azonban az addigi tulajdonosok jogai továbbra is érvényben maradtak (Ilie Bujocu, Ervin Lexen, stb.). A termelés nagyon alacsony szinten folyt, aminek a fő oka az volt, hogy a magyar megszállás előtt a tulajdonosok a gyár és a bánya majdnem minden felszerelését Romániába szállították, ami miatt a munkások anyagi helyzete nem sokat változott. Ezzel magyarázható, hogy a "forradalmi szellem" tovább élt és voltak próbálkozások, főleg sztrájkok szervezésére. Talán ide illeszkedik be a Ladó Igó "vezette" 1943. évi tüntetés is.

A kommunista megnyilvánulásoknak Lövétén (de nem csak) kedvező időszak kezdetét jelentette a szov-

jet hadsereg Romániába való bevonulása és Észak-Erdély elfoglalása. Ezt a kedvező időszakot még javította az a tény, hogy a szovjet hadsereg nyomában visszatérő román (mániuiista) adminisztrációt a szovjet katonai parancsnokság kiharcolta Észak-Erdélyből, és 1944. október 12-től 1945. március 13-ig Észak-Erdély szovjet fennhatóság alatt autonóm helyzetbe került.

A szovjet hadsereg 1944. szeptember 12-én ellenállás nélkül vonult be Lövétére, és ugyanazon a napon tovább haladva ugyancsak harc nélkül foglalta el Szentkeresztbányát. A szovjet katonai parancsnokság egy századost hagyott hátra Lövete vezetésére, aki Lövétén maradt mindaddig, amíg Észak-Erdély a fent említett helyzetben volt. A százados (nacsalnik) egy olyan embert keresett és talált Gábos József földműves személyében, aki tudott oroszul. Józsi bácsi az első világháborúban esett hadifogságba és ott tanult meg oroszul. Ő lett a falu bírja (polgármestere). Feladata az volt, hogy kapcsolatot biztosítson a százados elvtárs és a falu lakói között. Ez tudomásom szerint zökkenőmentes volt.

Szentkeresztbányán a szovjet csapatok átvonulása után rövid időn belül a munkások újraalakították a szakszervezetet, és véleményem szerint szociáldemokrata és kommunista sejt is alakult, amelynek fontos szerepe volt a majdnem megsemmisült gyár üzembe helyezésében. Lövétén ezek a szervek később alakultak meg, ami nem jelentette azt, hogy az úgynevezett kommunisták nem jelentkeztek. De kik voltak ezek az úgynevezett kommunisták? A suszterek (mintha tudták volna, hogy később suszter lesz a főnökük), az első világháború után az orosz hadifogságból hazatért, bolsevizmus által megfertőzött egyének egy része, a bányászok egy része és a földművesek közül azok, akik nem szerettek dolgozni, és munkaidőben is naphosszakat üldögéltek a piachíd karzatán a "Paradicsomról" álmodozva. Érdemes megjegyezni, hogy a második világháború alatt fogságba esett, majd hazatért férfiak nem lettek kommunisták. Ezek meggyőződtek már a fogságban, hogy a "paradicsom zöld".

Dr. Balázs Márton
(folytatjuk)

Hibaigazítás!

Sajnálatos módon a júniusi lapszámunkban megjelent visszaemlékezésben egy hiba csúszott be. Egy helyen "**polgári demokratikus és szocialista**" forradalmat említünk, habár ezt a szót akkor még nem használták, talán nem is ismerték. Helyesen így hangzik: "**polgári demokratikus és szocialista**".

Szíves elnézésüket kérjük!

Rendhagyó pedagógiai lexikon

(folytatás a második oldalról)

A nevelés és módszerei

Az idősebb generáció által felhalmozott társadalmi tapasztalatok átadása a fiataloknak, felkészítésük a termelés folytatására és fejlesztésére, a társadalom anyagi és szellemi kultúrájának gyarapítására, saját személyiségük kiteljesítésére, vagyis a felnövekvő nemzedék nevelésére való törekvés - egyidős az emberi társadalommal. Olyan társadalmi funkció, amelyre minden társadalomnak szüksége van. A nevelési célokat mindig az adott társadalom igényei határozzák meg. Ennek a társadalmi célnak megfelelő tudatos, tervszerű tevékenységet nevezünk nevelésnek. Mindenkor fejlesztő hatású, mert a fiatalt egy alacsonyabb neveltségi szintről emeli egy magasabbra. A nevelés, mint fejlesztő tevékenység a gyermekben létező jóra, a benne rejlő pozitív tulajdonságokra épít, azok kibontakoztatását, alakítását célozza. Magában foglalja a káros tulajdonságok megváltoztatására irányuló törekvést is. A nevelésben a szülő, a pedagógus együttműködik a gondjaira bízott fiatallal. Az eredményes nevelés feltétele a gyermek, a serdülő, a fiatal megnyerése célunk érdekében. A nevelés folyamatában a felnőtt vezet, ő ébreszti fel a fiatal együttműködési kedvét, aktivitását. Ma arra törekszünk, hogy a gyermek ne pusztán tárgya legyen a felnőtt nevelő, alakító tevékenységének, hanem saját maga is minél jobban részt vegyen saját formálódásában.

A nevelők és szülők pedagógiai felelősségében osztozik a társadalom. Az egész nagy közösség érdeke, hogy a gyermek magas felkészítést kapjon, ezt a társadalom segíti. Arra kellene törekedni, hogy a társadalom spontán hatásai is támogassák a tervszerű nevelő befolyást. Ez ideális lenne. Csakhogy a szülők, nevelők pedagógiai szándékát keresztezik a külső hatások: az utca, a barátok, a minden rosszát átvevő és sugárzó TV-csatornák. Ezzel akadályozzák terveink valóra váltását.

A nevelés folyamatához nevelési módszerekre van szükség. Ezek a következők:

- Meggyőzés: példák, beszélgetések által közvetítünk céljaink érdekében.
- Gyakorlás: ezek által formálunk erkölcsi magatartási formákat.
- Serkentés és gátlás. Jutalmazás és dicséret által serkentünk helyes cselekedetekre.

Gátlás: különböző módon visszatartjuk a helytelen cselekedetektől. (Ez lehet büntetés is, de nem testi fenyítés.)

Ezekon kívül még egyéb módszereket is alkalmazhatunk. Például az érzelmek felkeltésére, az akarat erősítésére, a szervezet edzésére (ezek lehetnek: felvilágosítás, ellenőrzés, felügyelet, hagyományok kialakítása, verseny, edzés, stb.). A különféle módszerek együttes alkalmazása vezet eredményhez.

Az óvodai és iskolai nevelésnek programja van. Az eredményes munka érdekében a szülők is kellene ismerjék ezt. A pedagógiai tevékenység akkor lenne gyümölcsöző, ha szülő és nevelő kölcsönösen segítené egymást.

(Következik: A nehezen nevelhető gyermek; az akarat, akaratnevelés, akaratgyengeség)

✎ *András Magdolna óvónő*

Labdarúgás

Községünk labdarúgó csapata az oklándi győzelem után sajnos elég eredménytelen sorozatot mutatott be. Az Alsósófalva elleni hazai mérkőzésen az utolsó 25 percet leszámítva úgy tűnt, mintha nem is akarna a csapat nyerni! Nagyon gyenge játékot mutatott, nem volt eredményes, a kapusuk pedig rettenetesen gyenge napot fogott ki. A mérkőzés hajrájában, amikor megfordíthaták volna az eredményt, a szerencse is elpártolt tőlük és kihagyták a helyzeteket. A nyereshez nem elég a tudás, azért küzdeni, harcolni kell. Hiába nyert az ősszel ott Lövete 8-0-ra, most ők voltak az eredményesebbek: *Lövete - Alsósófalva 1-2!*

A következő idegenbeli mérkőzésre, Oroszhegyre, ahol győzni lehetett volna, csak 6 játékos ment el, hisz a fiatalabbak (tisztelet a kivételnek) fontosabbnak tartották a május eleji kirándulást! Így a csapatot kísérő szurkolók is kivették a részüket a játékból: *Oroszhegy - Lövete 4-1.*

Ismét idegenbe, Malomfalvára, kellett utazzon a együttes. Második nekiindulásra el is érkezett. Másodjára viszont a lövétei csapat kellett kifizesse a 450 ezer lejt a bírónak. A játék képe a következő volt: kihagyott helyzetek és könnyen kapott 6 gól az első 60 percben, majd fegyelmezett, eredményes játék és 6 rúgott gól az utolsó 30 percben! Hihetetlen, de mégis igaz, hogy végül *Malomfalva - Lövete 6-6!*

Az itthoni Szentegyháza elleni mérkőzésen a játékkal nem is volt baj, csak a befejezés, a gólszerzés nem akart a végén sikerülni. A szép számú közönség lelkesen bízta a játékosokat, sajnos a kapufákat meg a kihagyott tizenegyeseket nem számolják bele az eredménybe! Így tehát a csoport

(folytatás a 7. oldalon)

Dokumentum

D. J. K. !

Méltóságos és főtisztelendő Káptalan!

Évek óta hordoztam lelkemben azon ohajtást: vajha lehetnék szerencsés, valamely állandó segítyezést nyújtani azon szegény hitközségnek, melyhez engem szülőföldi és rokonsági kegyelet fűz; értem a Hom. Lövétei Kath. Községet, melynek kebelében születtem, kereszteltetem, s gyermekségem első boldog napjait töltöttem. E kitűzött célra eljutni valamint forrón ohajtottam, ugy egyszermind igyekeztem is.

Isten megáldotta törekvésemet, s eljuttatott azon helyzetbe, miszerént régótai szándékomat mai napon - habár kis mértékben - teljesíthetem.

Akarom pedig teljesíteni egy alapítvány által, melyet a Méltóságos Káptalannak - ha azt, amint reméllem, elfogadni méltóztatik - hü gondozása alá helyezni ohajtok, s ezennel egyszermind kézbe szolgáltatok.

Mire nézve van szerencsém a Mlgos Káptalannak ezennel kézbesíteni örök alapítványul *Öt darab Ezer forintos Urbéri kötvényt* (következő számok alatt nm: 14907, 15143, 15306, 15788 és 20539) melyek tesznek összesen 5000 az az öt ezer pengő forintot, vagyis 5250 oé forintot, és kamatoznak folyó 1873ik évi Január 1ső napjától kezdve.

Ezen tőkepénznek kamataira nézve határozott szándékom és akaratom: hogy az 5000 pforintból kamatozzon

a) 2000 pforint vagyis 2100 oeforint a fennirt községbeli (Hom. Lövétei) Iskolának, és pedig részint a tanítói díj gyarapítására, részint iskolai szerekre, és szegényebb gyermekeknek, - hogy az iskolát gyakorolhasák - segítyezésére.

b) 2000 pforint = 2100 oeforint ugyan azon községbeli szegényeknek, és pedig fele részben szegényebb rokonaimnak, és fele részben a községbeli szegényeknek általában.

c) 500 pfr = 525 oeforint kamatozzon szolgálati díjul egy halotti énekes Sz. Misére, melyet engesztelő áldozatul meghalt szülőimért és rokonaimért mutasson be Istennek a Lövétei lelkesz ur évenként, egy meghatározando, és rokonaimnak - hogy halottjaikért imádságaikat az oltári szent áldozattal egyesíthessék - előre tudokra adando napon, és pedig lehetőleg vagy a Nagy böjtnök vagy November havának egyik szabad napján, - részesítve a szolgáltatási díjból a Megyei szabályok értelmében mind a templomot, mind a kántort.

d) 500 pfr = 525 oeforint kamatozzon kezelési díjul a Mlgos Káptalannak, vagyis illetőleg ezen alapítvány kezelőjének.

Ezen előszámlált tőkepénzek után járandó kamatokat, s azoknak kiszolgáltatási módozatát csak röviden kívánom részletezni, hanem mély tisztelettel felkérem az időszerénti T. Cz. Ordinariatust és Káptalant, hogy az esetlegesen felmerülendő kérdéseket a körülményekhez képest ezen alapítvány szellemében elintézni méltóztassanak.

Én csakis a következőket kívánom megjegyezni.

1) Mi a kamatok kiszolgáltatási idejét illeti; tekintve

azon körülményt; miszerént a fennirt tőkék kamatai jollehet 1873 Január 1-je óta folynak, mindazonáltal nem fél év múlva pontosan, hanem későbbben, és néha csakis 2-3 hét múlva bevehetők; ugyanezért kikerülni ohajtván, nehogy az alapítványosoknak joguk legyen a kamatok kiszolgáltatását oly időben követelni, midőn azok még be nem vétettek: akarom, hogy a kamatkiszolgálási év kezdődjék nem Január Elsőjén hanem Február Elsőjén. Ennélfogva:

2) A Lövéteire járandó kamatilletékek kifognak szolgáltatni fél évenként t.i.: Február 1-én és Aug 1-én, egy nyugtatvány mellett, melyet alá írnak a helybeli lelkipásztoron kívül az iskolai főbb Tanító és a község képviselője. A Nyugatvány mellé csatolando egy rövid, és hasonlókép aláírandó értesítvény arról: hogy az előbbi félévi kamatösszeg miképp fordítotott a kitűzött célokra.

3) Az Urbéri vagyis földtehermentesítési tőkék, melyekből ezen alapítvány áll, jövedelmezésének - köztudomás szerént - a kötvények értelmében 5%-ot = öt százalékot, de mivel ezen 5%ból jövedelmi adó fejében a kincstár számára levonatik jelen korszakban 7%ék, azért jövedelmeznek 100 oeforint után 1 évre csak is 4 fr 65 xrt oé. Minélfogva a Lövéteire járandó kamatösszeg 4500 pforint = 4725 oeforint tőkepénz után 1 évre = 219 f 71 xr oé; fél évre 109 f 85 xr oé.

Melyből jut az iskolának fél évre: 48 f 82 1 xr oé

Melyből jut a szegényeknek fél évre: 48 f 82 1 xr oé

Melyből jut Sz. Mise szolgálatra fél évre: 12 f 20 xr oé

Összesen: 109 f 85 xr oé.

4) A kamatösszeg megküldetik Fehérvárról posta útján a helybeli Lelkesz urhoz. A vitelbért hordozza az iskolai illeték.

Ezen pontokat kívántam előzetesen megjegyezni. A további netalán felmerülendő kérdéseket elintézendü közelebről a Kerületi Esperes Ur, azon túl pedig a Mlgos Káptalan, és Nagyméltóságú Püspöki Hatóság, kiknek kegyes oltalmába ez alapítványt ujrais mély tisztelettel ajállom; alázattal kérve jelenlegi kegyelmes Püspök Urunk Ő. Nagyméltóságát, hogy ezen alapítványt helybenhagyni és megerősíteni méltóztassék.

Károlyfehérvárt Mart 5én 1873

Andrássy István mp. Kanonok

Nr. 25. - 1873..

Ezen kegyes alapítványt gondozás és kezelés végett átveszi és elfogadja:

Károly Fehérvárt 1873. Évi márczius hatodik napján kelt ülésen: A Kfvári Káptalan, Beke Antal káptalani jegyző.

922/1873. Sz.

D. a J. Kr. !

Ezen alapítványt az Urban elfogadom és

megerősítem, oly meghagyással, hogy a nagylelkű alapítványozó főtisztelendő Apátkanonok urnak fennebb a, b, c, d pontok alatt kifejezett szándéka és akarata lelkiismeretesen telyesíttessék. Nevezetesen az a., alatti 2000 pfrt iskolai alapítvány aképpen foganosítottassék hogy 1000 pfrt tőke jövedelmezzen a Lövétei rom. katolikus iskola tanítóinak; 1000 pengőfrtnak a kamatjából pedig a nevezett rom. kath. iskola évenként a szükséges taneszközökkel láttassék el s a szegényebb sorsú iskolás gyermekek könyvekkel és egyebekkel segélyeztessenek. A b., alatti alapítvány jövedelme a Lövétei község kebli szegényeit illetvén, azt a lelkész évenként a megyebíró és községi előljáró közbejövetelevel, a nagylelkű alapító Apát úr szándéka szerint ossza ki s számoljon róla. A c., pontra nézve rendelem, hogy az 500 pengőforintnyi /Urbéri kötelezményben/ ájtatos alapítványi tőkének évi kamatja fejében a mostani és jövendőbeli Lövétei lelkészek évenként két énekes szent misét, és pedig egyet - míg az alapító apát kanonok úr életben lesz - nagybőjtben az ő szándékára, halála után - in aniversario az ő lelke boldogulásáért -, a másodikat November havában az alapító apátkanonok úr meghalt szülői és rokonaiért lelkiismeretesen elvégezzenek.

Egyik-egyik szent mise szolgálatért kapjon a lelkész 7 frtot, a kántor 3 frtot, a harangozó 1 frtot, a templom pöntára 1 frt. 20 Krt.

Mihály püspök mp.

Károlyfehérvárott, 1873-iki Böjtmáshava 26-ik napján.

Betű szerinti forrásközlés: Mihály János

Lövétei életek

Andrássy István székesegyházi apátkanonok és a Batthyányi-intézet igazgatója, született 1803. november 25-én Lövétén, Udvarhelyszéken. Tanulmányait az udvarhelyi római katolikus főgimnáziumban, a fehérvári papnevelő-intézetben, és Bécsben, a felsőbb papnöveldeben végezte. 1827. szeptember 10-én áldozó pappá szentelték. Az egyházi pályán előbb mint marosvásárhelyi káplán és tanár működött. 1832-ben a gyulafehérvári líceumban vagyis a papnöveldeben hittanár, aligazgató és tanulmányi felügyelő. 1833-ban oláh-láposi plébános, 1836-ban ismét fehérvári hittanár, szentszéki ülnök, 1840-ben az erkölcs- és a lekipásztorság tanára, megyei könyvtárnok, számvevő. 1848-49-ben Budán és Bécsben a csillagászati tanulmányoknak szentelte minden idejét. Onnan visszatérve 1850-ben, mint a Batthyányi intézet igazgatója, újra elfoglalta tanári székét. 1851-ben csillagász-kanonokká, 1860-ban ör-kanonokká és 1866-ban gyermónostori címzetes apáttá nevezték ki. Meghalt 1890. jan. 5-én Gyulafehérvárt.

Munkái: Keresztény tudomány, Kv. 1845.

Néhány szó egy fiatal barátomhoz. Gyulafehérvár.

Összeállította: Mihály János

Labdarúgás

(folytatás az 5. oldalról)

rangadóján Lövéte - Szentegyháza 2-2.

Az utolsó előtti idegenbeli mérkőzésükön a fiatal, tehetséges csapat megcsillantotta a tudását. Eredményes, szemnek is tetszetős játékkal valósággal leiskolázta a sokszor csak rugdosni tudó hazai együttest! Aki elkísérte és biztatta őket, az soha nem fogja megbánni, mert csodálatos élményben volt része: *Bögöz - Lövéte 0-4!*

Lendületes játék, sok gól és gólhelyzet, remek szurkolótábor jellemezte az itthoni Nagygálambfalva elleni mérkőzést. A csapat nagyon jó teljesítményt nyújtva, remek játékkal szinte lehengerelte az ellenfelét: *Lövéte - Gálambfalva 7-1.*

Csekefalván is remekül kezdett a csapat, csak hogy a jól megtermett, kemény játékosok sokszor nagyon durva játéka megfélemlítette a fiatal lövétei játékosokat (és szurkolókat is!). Ezek mellé még párosultak a hibáik, a gyenge helyzetkihasználás és ismét egy kihagyott 11-es. Így nem csoda, hogy vereséget szenvedtek: *Csekefalva - Lövéte 6-3.*

A bajnokság utolsó mérkőzésén, hazai pályán, a kihagyott helyzetek, a szinte rendszeres kapott potyagól sok bosszúságot okozott a nézőknek és játékosoknak. Szerencsére a sófalvi kisiklás nem ismétlődött meg, és a csapat megérdemelten, sportszerű, lelkes játékkal nyert: *Lövéte - Hodgya 3-1.*

A községünk csapata a 3-ik helyet szerezte meg végül is, és ez pedig azt jelenti, hogy ha kevéssel is, de lemaradtak a feljutást biztosító helyekről! Viszont rengeteg tanulságot vonhattak le ebből a bajnokságból. Többek között azt, hogy látványos, támadó játékot tudnak játszani a fiúk (ezt sokszor említették a bírók is), a legeredményesebb csapat volt, a legjobb védelme volt összességében, de tavasszal rengeteget hibáztak a védekezésben! Sok a tehetséges fiatal, viszont nekik még nincs elég tapasztalat, bátorság és erőszakosság egy kemény, durva és nem sportszerű csapattal szemben. Jövőre nagyobb odaadással, küzdeni akarással és komolyabban fognak neki a kezdődő bajnokságnak, és remélhetőleg elérik a kitűzött céljaikat!

Külön köszönet a lelkes szurkolóknak, akik nemcsak az itthoni, de még az idegenbeli mérkőzésekre is elkísérték a csapatot, így támogatva és segítve, a község kevés szórakozási lehetőségei közül, a labdarúgó csapat működését.

Györgylőrincz Ernő

Képek Lövéte történetéből

II. Lövétei Falutalálkozó

2001. augusztus 11-12.

A tervek szerint a világrekordok könyvébe bekerült óriásbográcsban készítik a falu ebédjét Lövétén 2001. augusztus 12-én.

Gyere te is, egyél velünk !!!

Nincs címe

Javában folyik a helyi minifoci bajnokság. Az érdeklődők vasárnaponként 17-20 meccset' is láthatnak, ha akarnak. Gratulálunk a bajnokság szervezőinek. Kitartást és erőt kívánunk a munkájukhoz.

A Kákvirág Egyesület és a Lövétei Ifjak Egyesülete

közös szervezésében kerül sor szeptember 8-án este a

Lövétei Népházban egy

"Mindent bele!"

kisasszony napi műsoros bálra.

Kiadja a Lövétei Ifjak Egyesülete
Készült a DEMACO nyomdában

A szerkesztőség nem minden esetben ért egyet a cikkek tartalmával!

Felelős szerkesztő: Sorbán József
Korrektúra: András Mónika
Tördelés: Lázár László